

V Bruseli 12. 3. 2026
COM(2026) 129 final

2013/0072 (COD)

STANOVISKO KOMISIE

**podľa článku 294 ods. 7 písm. c) Zmluvy o fungovaní Európskej únie
k pozmeňujúcim návrhom Európskeho parlamentu
v pozícii Rady**

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 261/2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá
systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade
zrušenia alebo veľkého meškania letov, a nariadenie (ES) č. 2027/97 o zodpovednosti
leteckého dopravcu pri preprave cestujúcich a ich batožiny v leteckej doprave**

(Text s významom pre EHP)

STANOVISKO KOMISIE

podľa článku 294 ods. 7 písm. c) Zmluvy o fungovaní Európskej únie
k pozmeňujúcim návrhom Európskeho parlamentu
v pozícii Rady

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 261/2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov, a nariadenie (ES) č. 2027/97 o zodpovednosti leteckého dopravcu pri preprave cestujúcich a ich batožiny v leteckej doprave

(Text s významom pre EHP)

1. ÚVOD

V článku 294 ods. 7 písm. c) Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa stanovuje, že Komisia vydá stanovisko k pozmeňujúcim návrhom, ktoré navrhol Európsky parlament počas druhého čítania. Komisia predkladá svoje stanovisko k 243 pozmeňujúcim návrhom, ktoré predložil Parlament k uvedenému návrhu.

2. CHRONOLÓGIA

Dátum predloženia návrhu Európskemu parlamentu a Rade [dokument COM(2013) 130 final – 2013/0072 COD]:	13. marca 2013
Dátum pozície Európskeho parlamentu v prvom čítaní:	5. februára 2014
Dátum predloženia zmeneného návrhu Rade:	neuplatňuje sa
Dátum prijatia pozície Rady v prvom čítaní:	16. septembra 2025
Dátum pozmeňujúcich návrhov Európskeho parlamentu v druhom čítaní:	21. januára 2026

3. CIEĽ NÁVRHU KOMISIE

Cieľom návrhu je zlepšiť presadzovanie práva objasnením kľúčových zásad a implicitných práv cestujúcich, ktoré v minulosti vyvolali mnoho sporov medzi leteckými spoločnosťami a cestujúcimi, a posilnením a lepšou koordináciou politik presadzovania práva na vnútroštátnej úrovni, pričom sa zohľadnia finančné možnosti leteckých dopravcov. Jeho cieľom je takisto zabezpečiť lepšie presadzovanie práv cestujúcich, pokiaľ ide o nesprávne zaobchádzanie s batožinou.

4. STANOVISKO KOMISIE K POZMEŇUJÚCIM NÁVRHOM EURÓPSKEHO PARLAMENTU

4.1. Zhrnutie pozície Komisie

Európsky parlament prijal 243 pozmeňujúcich návrhov. Komisia môže akceptovať 115 pozmeňujúcich návrhov v ich súčasnom znení (1 až 8, 12, 14, 15, 17, 18, 19, 21, 24, 26 až 33, 35 až 39, 42, 45, 46, 47, 53, 56, 59, 60, 64, 65, 66, 69, 71, 77, 78, 80, 81, 82, 83, 89, 92, 95, 96, 98, 109, 110, 113, 115, 116, 117, 119 až 123, 125 až 128, 130, 135, 137 až 142, 147, 148, 146, 150, 153, 157, 164 až 167, 169 až 172, 174 až 178, 181, 183, 184, 188, 190, 195 až 198, 200, 201, 203, 206 až 210, 241 až 243).

Komisia môže čiastočne akceptovať 92 pozmeňujúcich návrhov s výhradou preformulovania alebo principiálnej dohody (9, 10, 11, 16, 20, 22, 23, 40, 43, 44, 49, 51, 52, 70, 74, 84, 85, 86, 88, 90, 91, 93, 94, 97, 99, 100 až 107, 111, 114, 124, 131 až 134, 136, 143, 144, 149 až 152, 154, 155, 156, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 173, 179, 180, 185, 187, 189, 192, 193, 194, 199, 205, 211, 212, 215 až 239).

Komisia nemôže podporiť 36 pozmeňujúcich návrhov (13, 25, 34, 41, 48, 50, 54, 55, 57, 58, 61, 62, 63, 67, 68, 72, 73, 75, 76, 79, 87, 108, 112, 118, 129, 145, 151, 168, 182, 186, 191, 202, 204, 213, 214 a 240).

Komisia víta úsilie Európskeho parlamentu o zlepšenie ustanovení, ktorými sa posilňuje úroveň ochrany cestujúcich a zlepšuje presadzovanie ich práv, v porovnaní s pôvodnou pozíciou Rady.

4.2. Pozmeňujúce návrhy Parlamentu v druhom čítaní

Dôvody pozície Komisie sa uvádzajú v ďalšom texte so zameraním na najdôležitejšie pozmeňujúce návrhy.

4.2.1. Akceptované pozmeňujúce návrhy

Komisia akceptuje pozmeňujúce návrhy 1 až 8, 12, 14, 15, 17, 18, 19, 21, 24, 26 až 33, 35 až 39, 42, 45, 46, 47, 53, 54, 56, 59, 60, 64, 65, 66, 69, 71, 77, 78, 80, 81, 82, 83, 89, 92, 95, 96, 98, 109, 110, 113, 115, 116, 117, 119 až 123, 125 až 128, 130, 135, 137 až 142, 147, 148, 146, 150, 153, 157, 164 až 167, 169 až 172, 174 až 178, 181, 183, 184, 188, 190, 195 až 198, 200, 201, 203, 206 až 210, 241 až 243.

V týchto pozmeňujúcich návrhoch sa objasňuje vymedzenie pojmov, práva cestujúcich a povinnosti leteckých dopravcov i sprostredkovateľov. Zároveň sa nimi zlepšuje text Rady týkajúci sa najmä vybavovania sťažností leteckými dopravcami a sprostredkovateľmi, menovania vnútroštátnych orgánov presadzovania práva, výmeny informácií a cezhraničnej spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi presadzovania práva, sankcií a spolupráce medzi členskými štátmi a Komisiou. Tieto prvky zvyšujú kvalitu právneho textu a predstavujú zlepšenie úrovne ochrany cestujúcich a takisto zabezpečujú ďalšie zosúladenie s pravidlami platnými pre iné druhy dopravy.

4.2.2. Čiastočne akceptované pozmeňujúce návrhy

Povolená batožina

Prostredníctvom pozmeňujúceho návrhu 144 sa Európsky parlament snaží zaviesť ustanovenia o príručnej batožine do nariadenia (ES) č. 261/2004, zatiaľ čo návrh Komisie z roku 2013 obsahuje pravidlá o preprave batožiny v článku 2 návrhu, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 2027/97, a to vrátane zodpovednosti

vnútroštátnych orgánov presadzovania práva za zabezpečenie súladu s týmto nariadením.

Pozmeňujúcim návrhom 144 sa stanovuje nový článok 11a („Právo na osobnú vec a príručnú batožinu“), ktorý sa skladá z troch odsekov: odseku 1 o „osobných veciach“, odseku 2, ktorým sa stanovuje právo na jeden kus príručnej batožiny v cene letenky, a odseku 3 o informovaní o postupe pri vyzdvihnutí osobných vecí a príručnej batožiny zabudnutých v kabíne lietadla.

Komisia zamietla návrh upraviť právo na prepravu príručnej batožiny bez dodatočných nákladov (odsek 2 navrhovaného nového článku), ako to požaduje Európsky parlament v pozmeňujúcom návrhu 144 a v pozmeňujúcom návrhu 204 buď v nariadení (ES) č. 261/2004, alebo v nariadení (ES) č. 2027/97. Takéto opatrenie musí byť predmetom riadneho posúdenia vplyvu, aby sa predišlo neúmyselným dôsledkom, a toto posúdenie prebieha v rámci preskúmania nariadenia (ES) č. 1008/2008 (pozri aj oddiel 4.2.4 v časti o príručnej batožine).

Pokiaľ ide o zostávajúce časti pozmeňujúceho návrhu 144, Komisia sa domnieva, že odsek 1 nového článku o „osobnej veci“ by bolo takisto vhodnejšie riešiť v rámci prebiehajúceho preskúmania nariadenia (ES) č. 1008/2008 o leteckých dopravných službách, v ktorom sa opatrenia týkajúce sa osobnej veci môžu podrobiť posúdeniu vplyvu v plnom rozsahu.

Prípadne, ak by sa táto otázka (odsek 1) riešila v nariadení (ES) č. 261/2004, za presadzovanie týchto pravidiel by museli byť zodpovedné aj vnútroštátne orgány presadzovania práva [treba poznamenať, že Európsky parlament nenavrhol zmenu týkajúcu sa zodpovednosti vnútroštátnych orgánov presadzovania práva podľa nariadenia (ES) č. 2027/97, ako to navrhla Komisia v návrhu z roku 2013]. V takom prípade by Komisia mohla preukázať flexibilitu, pokiaľ ide o to, či sa táto otázka upravuje v nariadení (ES) č. 261/2004 alebo v nariadení (ES) č. 2027/97.

Komisia môže akceptovať odsek 3 (o informovaní cestujúcich o postupoch v prípade, že sa príručná batožina ponechá v kabíne lietadla). Toto by malo byť upravené v nariadení (ES) č. 261/2004.

Pomôcky uľahčujúce pohyblivosť – vyhlásenie o záujme

Pozmeňujúci návrh 199 sa týka osobitného vyhlásenia o záujme, ktoré môžu podať osoby so zdravotným postihnutím alebo so zníženou pohyblivosťou na pokrytie svojich pomôcok uľahčujúcich pohyblivosť v prípade straty alebo poškodenia nad rámec štandardnej výšky náhrady stanovenej v Montrealskom dohovore a nariadení (ES) č. 2027/97. Tento pozmeňujúci návrh by zaviazal Komisiu prijať vzorový formulár takéhoto osobitného vyhlásenia. Komisia nesúhlasí s touto povinnosťou, pretože vytvára neprimeranú administratívnu záťaž, a to aj pre leteckých dopravcov, ktorí by boli povinní používať iný formulár, než je ten, ktorý sa bežne používa. Komisia by mohla podporiť pozmeňujúci návrh 199 s výhradou vypustenia požiadavky, aby Komisia prijala vykonávacie akty, ktorými sa stanoví vzorový formulár, ktorý sa má používať.

Lehoty

Pozícia Európskeho parlamentu sa líši od pozície Rady, pokiaľ ide o rôzne lehoty uložené leteckým dopravcom na informovanie cestujúcich (pozmeňujúci návrh 88), na poskytnutie náhrady cestujúcim (pozmeňujúce návrhy 114, 124, 131), na umožnenie predĺženia lehôt v prípade aktivovaného plánu pre nepredvídané udalosti

(pozmeňujúce návrhy 118 – pozri ďalej v časti o zamietnutých pozmeňujúcich návrhoch – a 129) a na prijatie sťažnosti od cestujúcich (165 a 180).

Pokiaľ ide o pozmeňujúci návrh 88, Komisia súhlasí s lehotou, ktorú navrhol Európsky parlament, v rámci ktorej majú byť cestujúci informovaní o udalosti hneď, ako sú informácie k dispozícii, a najneskôr do 30 minút, keďže je to v súlade s návrhom Komisie [pozri článok 14 ods. 5 v dokumente COM(2013) 130 final].

Pokiaľ ide o pozmeňujúce návrhy 114 a 124, Komisia súhlasí so sedemdňovou lehotou na úhradu náhrady alebo platby len v prípade, že do procesu nie sú zapojení sprostredkovatelia. V prípade ich zapojenia by sa mali uplatňovať predĺžené lehoty [pozri nový návrh článku 8a nariadenia (ES) č. 261/2004 v návrhu COM(2023) 753 final]. Pokiaľ ide o pozmeňujúci návrh 124, Komisia je za predĺženie lehôt v prípade aktivácie plánov pre nepredvídané udalosti, a preto v tejto súvislosti podporuje pozíciu Rady, v ktorej sa navrhuje predĺženie lehoty na vyplatenie náhrady na 30 dní, zatiaľ čo Európsky parlament v pozmeňujúcom návrhu 124 navrhol takéto predĺženie vypustiť.

Pokiaľ ide o pozmeňujúci návrh 131, Komisia sa môže dohodnúť s Európskym parlamentom na lehote siedmich dní na vyplatenie náhrady v prípade zníženia triedy, pretože to zodpovedá požiadavke podľa súčasných pravidiel.

Presadzovanie práva

Komisia môže podporiť mimosúdne riešenie navrhnuté v pozmeňujúcich návrhoch 40 a 185 len čiastočne, pretože Komisia je proti tomu, aby bola účasť leteckých spoločností na postupoch alternatívneho riešenia sporov povinná a aby rozhodnutia alternatívneho riešenia sporov boli záväzné bez predchádzajúceho posúdenia. Povinné alternatívne riešenie sporov so záväznými rozhodnutiami uloženými všetkým členským štátom by znamenalo ďalšie administratívne zaťaženie, pričom nebolo dôkladne posúdené. Pre porovnanie, nedávnou dohodou o preskúmaní smernice o balíkoch cestovných služieb sa to z podobných dôvodov nezavádza ani pre balíky cestovných služieb.

4.2.3. Pozmeňujúce návrhy akceptované s výhradou preformulovania alebo odsúhlasené v zásade

Mimoriadne okolnosti

V pozmeňujúcom návrhu 99 zavádza Európsky parlament nový článok o „mimoriadnych okolnostiach“, ktorým sa okrem iného v prílohe stanovuje úplný zoznam okolností, ktoré sa považujú za „mimoriadne“, a ktorý môže Komisia zmeniť prostredníctvom delegovaného aktu. Komisia by mohla akceptovať pozmeňujúci návrh 99, ak by sa úplný zoznam nahradil neúplným zoznamom.

V pozmeňujúcich návrhoch 86 a 93 sa stanovuje povinnosť leteckého dopravcu zaplatiť náhradu za zrušenie a meškanie letu, ak nepredloží dôkaz o existencii mimoriadnych okolností. Pre leteckého dopravcu však nie je stanovená žiadna lehota na predloženie takéhoto dôkazu. S cieľom zabezpečiť právnu istotu a rýchle riešenie sporov by Komisia mohla tieto pozmeňujúce návrhy podporiť, ak by sa doplnila jasná lehota, v rámci ktorej má letecký dopravca predložiť dôkaz o existencii mimoriadnych okolností.

Pozmeňujúce návrhy 215 až 239 sa týkajú rôznych udalostí, ktoré predstavujú mimoriadne okolnosti. Zoznam okolností, ktoré Európsky parlament zahrnul do návrhu, v podstate vo veľkej miere odráža existujúcu judikatúru Súdneho dvora

Európskej únie, v niekoľkých prípadoch sa však od nej odchyľuje. Bez toho, aby bolo dotknutá jej pozícia, že zoznam musí zostať neúplný a musí podliehať budúcim zmenám prostredníctvom delegovaných právomocí, by Komisia mohla podporiť zahrnuté osobitné okolnosti, a to za predpokladu, že sú formulované tak, aby odrážali všeobecný prístup vyvinutý na základe judikatúry.

Výška a prahové hodnoty náhrad

Pokiaľ ide o pozmeňujúce návrhy 100, 101 a 102 (výška náhrady podľa vzdialenosti) a pozmeňujúce návrhy 105, 106 a 107 (prahové hodnoty, pri ktorých sa uplatňuje náhrada), Komisia by mohla v záujme uľahčenia celkového kompromisu preukázať flexibilitu, pokiaľ ide o prahové hodnoty, ako aj výšku náhrady za meškanie, za predpokladu, že konečnou dohodou sa čo najúčinnejšie a najefektívnejšie posilnia práva cestujúcich a zároveň sa zohľadní vplyv na finančnú životaschopnosť leteckých dopravcov.

Úprava výšky náhrad

Pozmeňujúcim návrhom 104 sa Európsky parlament snaží zaviazať Komisiu, aby každé tri roky upravila výšku náhrad prostredníctvom delegovaného aktu. Komisia môže v zásade súhlasiť s týmto návrhom pod podmienkou predĺženia lehoty na takéto preskúmanie na päť rokov, aby sa obmedzila administratívna záťaž.

Vopred vyplnené formuláre

Pozmeňujúcimi návrhmi 88, 91, 97 a 111 sa zavádza povinnosť leteckých dopravcov poskytnúť cestujúcim vopred vyplnené formuláre na žiadosť o kompenzáciu a náhradu. Komisia môže akceptovať zásadu, že sa od leteckých dopravcov bude vyžadovať, aby poskytovali vopred vyplnené formuláre s cieľom zabezpečiť, aby cestujúci mohli účinnejšie uplatňovať svoje práva, a to s výhradou ďalších redakčných zlepšení týkajúcich sa i) obsahu formulára a ii) okolností, za ktorých sa musí poskytnúť.

Pozmeňujúci návrh 156 si vyžaduje preformulovanie, pretože sa vzťahuje aj na vopred vyplnené formuláre týkajúce sa sťažností podľa článku 15a (pozmeňujúce návrhy 164 až 171), v ktorom sa takéto formuláre neuvádzajú.

Presadzovanie práva

Komisia v zásade akceptuje pozmeňujúce návrhy týkajúce sa vybavovania sťažností leteckými dopravcami a sprostredkovateľmi, vybavovania sťažností vnútroštátnymi orgánmi presadzovania práva, alternatívneho riešenia sporov, menovania vnútroštátnych orgánov presadzovania práva a presadzovacích úloh vnútroštátnych orgánov presadzovania práva. Nasledujúce pozmeňujúce návrhy si však vyžadujú prepracovanie s cieľom zabezpečiť jasnosť, súdržnosť a právnu istotu: 40, 165, 173, 179 a 180.

Delegované právomoci

Pozmeňujúcim návrhom 187 (vykonávanie delegovanej právomoci) sa Komisii udeľuje právo prijímať delegované akty len na obdobie piatich rokov s možnosťou predĺženia. Komisia by mohla akceptovať pozmeňujúci návrh 187 za predpokladu, že by delegovanie právomocí bolo udelené na neurčité obdobie.

Sťažnosti týkajúce sa batožiny

Pozmeňujúcim návrhom 194 zavádza Európsky parlament osobitné ustanovenia týkajúce sa sťažností cestujúcich v súvislosti s poškodenou alebo zmeškanou

batožinou, v ktorých sa stanovujú osobitné spôsoby, akými letiská sprístupnia formuláre sťažností. Hoci Komisia v zásade súhlasí s týmto pozmeňovacím návrhom, požaduje technologicky neutrálnejší spôsob poskytovania formulára sťažnosti.

Podávanie správ Komisiou

V pozmeňujúcom návrhu 211 sa stanovuje povinnosť Komisie podávať správy o uplatňovaní zmeneného nariadenia. Komisia by mohla podporiť pozmeňujúci návrh 211, ak by sa lehota troch rokov predĺžila na päť rokov od nadobudnutia účinnosti zmeneného nariadenia, aby sa umožnila úplná analýza jeho vplyvu.

Osoby so špecifickými potrebami

Pozmeňujúcim návrhom 143 sa Parlament usiluje o to, aby leteckí dopravcovia boli okrem zabezpečenia presmerovania a pomoci zodpovední aj za náhrady osobám so zdravotným postihnutím a so zníženou pohyblivosťou, ako aj nesprevádzaným deťom, ak zmeškajú let z dôvodu nedostatočnej pomoci na letisku zo strany riadiaceho orgánu letiska. Týmto pozmeňujúcim návrhom sa Komisia poveruje, aby prostredníctvom vykonávacieho aktu podrobne stanovila podmienky takéhoto systému a mechanizmy uplatňovania nárokov na nápravu pre leteckých dopravcov voči riadiacim orgánom letísk.

Návrh Komisie takéto ustanovenie neobsahoval, preto Komisia nevykonala posúdenie vplyvu tohto aspektu. Komisia konštatuje, že členské štáty počas rokovaní Rady oznámili len veľmi málo takýchto prípadov.

Komisia takisto poznamenáva, že povinnosť pomáhať cestujúcim so zdravotným postihnutím alebo so zníženou pohyblivosťou na letisku má podľa nariadenia (ES) č. 1107/2006 riadiaci orgán letiska. Prípadná povinnosť leteckého dopravcu zaplatiť náhradu cestujúcemu so zdravotným postihnutím alebo so zníženou pohyblivosťou, ktorému riadiaci orgán letiska neposkytol účinnú pomoc, by musela byť spojená s výslovným právom leteckého dopravcu požadovať túto náhradu späť od riadiaceho orgánu letiska.

Komisia preto môže akceptovať zásadu pozmeňovacieho návrhu 143 pod podmienkou zahrnutia týchto dôležitých právnych záruk.

Pokiaľ ide o nesprevádzané deti, v pozmeňovacom návrhu sa stanovuje, že zodpovednosť nesie letecký dopravca, ktorý súhlasil s prepravou dieťaťa. V takýchto prípadoch môže Komisia súhlasiť s právom na náhradu.

Komisia takisto zdôrazňuje, že vykonávací akt by sa mohol vzťahovať len na skutočné podmienky. Právo na náhradu ako také, ako aj ďalšie práva na nápravu by preto mali byť súčasťou základných prvkov samotného práva obsiahnutého v základnom akte.

4.2.4. Pozmeňujúce návrhy zamietnuté Komisiou

Odôvodnenia

V pozmeňujúcom návrhu 54 sa vyzýva na zahrnutie ochrany práv cestujúcich do medzinárodných dohôd. Komisia tento pozmeňujúci návrh zamietla, pretože nezodpovedá žiadnemu podstatnému ustanoveniu v texte nariadenia.

V pozmeňujúcom návrhu 55 žiada Európsky parlament, aby sa na letiskách vytvorili osobitné priestory pre „cestujúcich s ťažkým zdravotným postihnutím“. Komisia tento pozmeňujúci návrh zamietla, pretože táto otázka by sa mala prerokovať v rámci

nariadenia (ES) č. 1107/2006 o právach zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou v leteckej doprave.

Vymedzenie pojmov

Európsky parlament zahrnul v pozmeňujúcom návrhu 57 nové vymedzenie pojmu „celkové náklady na letenku“. Komisia tento pozmeňujúci návrh zamietla, pretože táto otázka je riešená v návrhu na presadzovanie.

Pozmeňujúcim návrhom 58 dopĺňa Európsky parlament vymedzenie pojmu „rezervácia“. Tento pojem sa na inom mieste nariadenia nepoužíva, a preto je jeho vymedzenie zbytočné. Komisia preto pozmeňujúci návrh 58 zamietla.

Európsky parlament pozmeňujúcimi návrhmi 62 a 63 vypustil niekoľko riadkov z vymedzenia pojmu zrušenie. Keďže tieto prvky boli odvodené z judikatúry, ich vypustením zostáva vymedzenie neúplné a nejednoznačné. Preto sa tieto vypustenia zamietajú.

Pozmeňujúcim návrhom 68 doplnil Európsky parlament vymedzenie pojmu „prípojný let“ o text, ktorý sa vzťahuje na jednu zmluvu o preprave. Takýto krížový odkaz nie je potrebný a môže byť zavádzajúci. Toto doplnenie sa preto zamietla.

Mimoriadne okolnosti

Európsky parlament pozmeňujúcim návrhom 67 vypustil vymedzenie pojmu „mimoriadne okolnosti“ a presunul ho do článku 6c. V záujme konzistentnosti a v súlade s usmerneniami pre tvorbu legislatívy¹ by všetky definície mali byť v jednom článku (článok 2). Toto vypustenie sa preto zamietla.

Komisia zamietla pozmeňujúce návrhy 213 a 214 (charakteristika mimoriadnych okolností ako okolností, ktoré „možno považovať“ za mimoriadne), pretože Komisia sa domnieva, že takáto charakteristika mimoriadnych okolností je nejasná, a preto môže viesť k právnej neistote a zmätku u cestujúcich.

Komisia zamietla pozmeňujúci návrh 213 aj preto, že jeho cieľom je zmeniť status zoznamu z „neúplného“ na „úplný“. Hoci to môže mať výhody z hľadiska právnej istoty, je dôležité vyhnúť sa riziku, že sa prehliadne okolnosť, ktorá by mala byť mimoriadna a nie je uvedená v zozname.

Komisia zamietla pozmeňujúci návrh 240 (vypustenie zoznamu okolností, ktoré sa nepovažujú za mimoriadne). Takýto zoznam uvedený v prílohe 1 prispieva k právnej zrozumiteľnosti, ako to pôvodne navrhla Komisia v roku 2013.

Rozsah pôsobnosti

Európsky parlament navrhuje rozšíriť rozsah pôsobnosti nariadenia na lety s príletom do Únie z letov prevádzkovaných dopravcami EÚ na všetkých dopravcov vypustením obmedzenia „ak prevádzkujúcim leteckým dopravcom príslušného letu je letecký dopravca z Únie“ (pozmeňujúci návrh 72). Znamenalo by to, že na cestujúcich, ktorí lietajú s dopravcami z krajín mimo EÚ, ktorí prevádzkujú lety na letiská EÚ, by sa nariadenie vzťahovalo po prvýkrát, čím by sa podstatne rozšírilo pokrytie práv cestujúcich v európskom vzdušnom priestore.

¹ Spoločná praktická príručka Európskeho parlamentu, Rady a Komisie pre osoby zapojené do tvorby legislatívy v inštitúciách Európskej únie, 2015; usmernenie 14.

Komisia nenavrhlá zmenu rozsahu pôsobnosti nariadenia a vo svojom posúdení vplyvu neposúdila vplyv takéhoto rozšírenia rozsahu pôsobnosti.

Hoci Komisia je naďalej otvorená preskúmaniu rozsahu pôsobnosti nariadenia prostredníctvom posúdenia budúcich rizík konfliktu jurisdikcií a ťažkostí pri presadzovaní – ako sa navrhuje v pozícii Rady v prvom čítaní, ktorá bola vypustená pozmeňujúcim návrhom 191 – Komisia nemôže podporiť okamžité rozšírenie rozsahu pôsobnosti bez predchádzajúceho posúdenia. Komisia preto zamietá pozmeňujúce návrhy 48, 72 a 191.

Pozmeňujúcimi návrhmi 75 a 76 sa vypúšťajú ustanovenia pozície Rady v prvom čítaní o uplatňovaní nariadenia na letisko Gibraltár. Keďže tieto ustanovenia odrážajú stav súčasných diskusií o dohode medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, Komisia je proti týmto vypusteniam, a preto zamietá pozmeňujúce návrhy 75 a 76.

Osobná pôsobnosť

Článkom 3 ods. 3 nariadenia (ES) č. 261/2004 sa vynímajú z jeho pôsobnosti niektorí cestujúci, najmä cestujúci, ktorí sa prepravujú bezplatne alebo za znížené cestovné, ktoré nie je priamo alebo nepriamo dostupné verejnosti. Európsky parlament pozmeňujúcim návrhom 73 túto výnimku vypúšťa. Komisia s týmto vypustením nesúhlasí, pretože toto ustanovenie poskytovalo odôvodnenú (a obmedzenú) výnimku. Komisia preto pozmeňujúci návrh 73 zamietá.

Odmietnutie nástupu do lietadla

V pozícii Rady v prvom čítaní sa vo vymedzení pojmu „odmietnutie nástupu do lietadla“ zachovávajú oprávnené dôvody uvedené v pozícii Rady (zdravie, bezpečnosť, bezpečnostná ochrana alebo nedostatočné cestovné doklady), ktorými sa odôvodňuje odmietnutie nástupu do lietadla, keďže tieto výnimky sú už vymedzené v nariadení (ES) č. 261/2004 [článok 2 písm. j)]. To je v súlade so súčasným nariadením a Komisia nenavrhlá zmenu tohto vymedzenia pojmu.

Pozmeňujúcim návrhom 61 sa Európsky parlament snaží vypustiť oprávnené dôvody. To by znamenalo, že leteckí dopravcovia by museli považovať prípady, keď sa cestujúcim odmietne preprava z oprávnených dôvodov, za odmietnutie nástupu do lietadla. Podľa názoru Komisie by to znamenalo neprimeranú záťaž pre leteckých dopravcov a nemožno to odôvodniť. Komisia preto pozmeňujúci návrh 61 zamietá.

V prípade, že bol cestujúcim odmietnutý nástup do lietadla proti ich vôli, môžu sa rozhodnúť pre úhradu ceny letenky. Podľa súčasných pravidiel sa úhrada musí vykonať v lehote na úhradu, t. j. do siedmich dní. Parlament žiada, aby sa úhrady v prípade odmietnutia nástupu do lietadla realizovali okamžite (pozmeňujúci návrh 79). Komisia to považuje za neprimeranú záťaž pre prevádzkujúceho leteckého dopravcu, keďže cenu letenky zodpovedajúcu nevyužitým častiam letenky (nevyužitú úseky letu) nie je možné vždy stanoviť okamžite, najmä v prípadoch prípojných letov. Komisia preto pozmeňujúci návrh 79 zamietá.

Poistná zmluva/záručný fond

Pozmeňujúcimi návrhmi 50 a 87 sa zavádza povinnosť leteckých spoločností zabezpečiť poistné zmluvy a záručný fond. Komisia ani Rada takéto pravidlá nenavrhlí. Komisia nemôže podporiť okamžité zavedenie takýchto pravidiel bez predchádzajúceho posúdenia. Komisia preto pozmeňujúce návrhy 50 a 87 zamietá, pretože potrebu takýchto pravidiel posudzuje už v rámci prebiehajúceho preskúmania nariadenia (ES) č. 1008/2008 o leteckých dopravných službách.

Dvojitá náhrada

Komisia v roku 2013 navrhla, že právo na náhradu môže vzniknúť len raz, keď sú cestujúci pri najbližšej príležitosti presmerovaní do svojho cieľového miesta. Rada toto ustanovenie vo svojej pozícii v prvom čítaní zachovala. Parlament pozmeňujúcim návrhom 108 vyžaduje, aby cestujúci mali naďalej nárok na dodatočnú náhradu v prípade, že sa pri pokračovaní v ceste stretnú s ďalšími narušeniami. Keďže náhrada by mala byť splatná len raz počas cesty, Komisia sa snaží zachovať zostatok svojho pôvodného návrhu, a preto tento pozmeňovací návrh zamietla.

Forma platby

Komisia zamietla pozmeňujúci návrh 112, v ktorom sa vylučuje výslovná možnosť leteckých dopravcov dohodnúť sa s cestujúcim na vyplatení náhrady v inej forme ako v hotovosti, napríklad vo forme poukážky. Komisia zdôrazňuje, že táto možnosť je pre niektorých cestujúcich užitočná, a preto by sa mala zachovať, pričom by mala naďalej podliehať výslovnému súhlasu cestujúceho.

Lehoty

Európsky parlament vo svojej pozícii v pozmeňujúcom návrhu 84 vyžaduje, aby leteckí dopravcovia informovali cestujúcich elektronickými prostriedkami o dôvodoch zrušenia letu najneskôr 30 minút po plánovanom čase odletu. Vzhľadom na možnú zložitosť dôvodov takéhoto zrušenia je tento časový rámec príliš krátky.

Európsky parlament v pozmeňujúcom návrhu 118 navrhuje vypustiť predĺženie lehoty na vyplatenie náhrady na 30 dní v prípade aktivácie plánov pre nepredvídané udalosti. Komisia je za predĺženie lehoty na vyplatenie náhrady v prípade aktivovaných plánov pre nepredvídané udalosti, a preto nemôže pozmeňujúci návrh 118 akceptovať.

Komisia zamietla pozmeňujúci návrh 129, pretože trojhodinová lehota na splnenie povinnosti leteckého dopravcu poskytnúť pomoc cestujúcim nemusí byť primeraná vo všetkých prípadoch (mohla by byť aj kratšia, napr. ak k narušeniu dôjde po polnoci), stanovenie indexu cien za ubytovanie v členských štátoch spôsobuje vysokú administratívnu záťaž, index by bol potrebný aj pre tretie krajiny a pretože bolo (pravdepodobne chybne) ponechané otvorené predĺženie lehoty v prípade aktivácie plánov pre nepredvídané udalosti.

Prenos leteniek

Komisia zamietla pozmeňujúci návrh 145 (právo na prevod letenky v prípade úmrtia cestujúceho alebo blízkeho rodinného príslušníka), pretože Komisia sa domnieva, že prenos cestovného lístka na inú osobu by znamenal riziko vzniku čierneho trhu s letenkami z druhej ruky, a preto je potrebné mu zabrániť.

Požiadavky na informácie v prípade kombinovaných leteniek

Pozícia Rady v prvom čítaní obsahovala povinnosť leteckých dopravcov a sprostredkovateľov jasne informovať cestujúcich v prípade, že predávajú letenku, na ktorú sa vzťahuje kombinácia zmlúv o leteckej preprave. Cieľom vypusteného textu bolo objasniť cestujúcim, že ak im neboli predané letenky v rámci jednotnej zmluvy, nebudú mať právo na kompenzáciu, náhradu, presmerovanie alebo pomoc v prípade zmeškania ďalšieho letu.

Komisia zamietla pozmeňujúci návrh 151, ktorým sa táto povinnosť vypúšťa.

Presadzovanie práva

Komisia zamieta pozmeňujúci návrh 41 (uverejnenie zoznamu dopravcov, ktorí nedodržiavajú nariadenie, Komisiou), pretože navrhované odôvodnenie nezodpovedá žiadnemu podstatnému ustanoveniu v texte nariadenia. Okrem toho by navrhovaná povinnosť Komisie predstavovala nadmernú administratívnu záťaž.

Komisia zamieta pozmeňujúci návrh 168 (lehoty/reakcia na sťažnosti), pretože navrhovaný prístup, podľa ktorého by sa absencia odpovede leteckého dopravcu alebo sprostredkovateľa na sťažnosť považovala za uznanie nárokov cestujúceho, by mohol mať ďalekosiahle dôsledky a mohol by viesť k právnej neistote. Takisto by nezapadal do právnej štruktúry vybavovania sťažností podľa tohto nariadenia a nebol by ani v súlade s mechanizmami vybavovania sťažností podľa existujúcich právnych predpisov o právach cestujúcich vo všetkých druhoch dopravy.

Komisia zamieta pozmeňujúci návrh 182 (inšpekcie vnútroštátnych orgánov presadzovania práva vykonávané Komisiou), pretože navrhovaná povinnosť by mohla byť v rozpore so zásadou subsidiarity a mala by aj značné administratívne a finančné dôsledky pre Komisiu.

Komisia zamieta pozmeňujúci návrh 186 (dokumenty o súlade) z dôvodu dodatočnej administratívnej záťaže.

Transparentné informácie o povolenej batožine

Komisia zamieta pozmeňujúci návrh 202 (transparentnosť/nákup základných cestovných služieb/doplatky), pretože pravidlá o tom, ako sa tieto služby a poplatky môžu nakupovať a ako sa musia uvádzať na účely transparentnosti, patria do rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 1008/2008 o leteckých dopravných službách.

Príručná batožina

Parlament v pozmeňujúcom návrhu 204 požaduje, aby letecký dopravca prepravoval príručnú batožinu s maximálnym rozmerom 100 cm (súčet šírky, dĺžky a výšky) a maximálnou hmotnosťou 7 kg bez dodatočných nákladov pre cestujúceho. Predovšetkým by sa malo zohľadniť, že posúdenie vplyvu týchto dvoch otázok sa už začalo v súvislosti s preskúmaním nariadenia o leteckých dopravných službách, v rámci ktorého sa otvorená verejná konzultácia skončila v decembri 2025. Názory zainteresovaných strán sa v týchto dvoch otázkach rozchádzajú. Komisia sa obáva najmä možných nezamýšľaných dôsledkov prijatia normy, ktorá sa v súčasnosti bežne nepoužíva. To by mohlo zvýšiť riziko, že letecké spoločnosti znížia povolené rozmery príručnej batožiny oproti súčasným limitom, ktoré sa približujú k maximálnym rozmerom odporúčaným združením IATA ($56 \times 45 \times 25 = 126$ cm). Komisia preto zamieta pozmeňujúci návrh 204 a príslušné ustanovenie pozmeňujúceho návrhu 144.

5. ZÁVER

Komisia bude naďalej podporovať legislatívny proces s cieľom uľahčiť dosiahnutie vyváženého a právne spoľahlivého výsledku, ktorým sa zabezpečí účinná ochrana cestujúcich a zároveň sa zachová primeraný a funkčný rámec pre odvetvie leteckej dopravy.

Komisia je naďalej odhodlaná konštruktívne spolupracovať s oboma spoluzákonodarcami v ďalších fázach konania.